

det Bidrag, som Staten skulde give til Landvæsenet, navnlig til Understøttelse af Markfrøkontorer, af et kemisk Laboratorium o. s. v. Jeg kan være mere eller mindre enig med ham om, at Understøttelse til disse Institutioner kunde være ønskelig og taalelig, men det er og bliver dog ikke Andet, end hvad jeg vilde falde Pilleri; det vil ikke bringe den Sum, som ogsaa efter min Mening med Billighed kan forlanges af Landet, ligeoverfor dets vigtigste Næringsbrug, op til nogen anseelig Højde. Nei, da vil det Forslag eller det Anliggende, som det ærede Medlem ogsaa nævnte, nemlig Etableringen af en Forsøgsanstalt, have en ganske anden Betydning. Den Sum, som dertil vilde medgaa, vilde fylde ganske anderledes paa denne Konto, men det hele Anliggende vilde ogsaa have en ganske anden Betydning baade for Landet og Agerbruget. Jeg har interesseret mig for og tænkt over dette Anliggende fra det første, jeg blev Minister, og jeg har liggende færdig baade Overflag og Planer til en saadan Anstalt her ved Kjøbenhavn. Naar jeg ikke hidtil er fremkommen dermed, er det, fordi det kræver ikke ubetydelige pekuniære Offre, og jeg har frygtet for, at den under de tidligere Omstændigheder vanstelig vilde vinde Tilslutning her i Salen. Skulde der imidlertid være Ægnet paa, at man ønskede nu at gjøre noget Særligt for vort Landvæsen — og dette vilde ganske vist være et Skridt af ganske overordentlig Betydning ikke blot for Landvæsenet, men for Videnskabens, ligesom jeg ogsaa anser det for at være i Landets Interesse, at Danmark som et agerbrugende Land giver sit skyldige Bidrag til Videnskabens Fremme paa dette Omraade — skal jeg ikke lade det mangle paa god Villie til at fremsøre eller understøtte Forslag i den Retning paa bedste Maade. — Det samme ærede Medlem udtalte, hvad jeg fuldkommen kan stemme med, at Post- og Telegrafvæsenet burde kunne betale sig, saa at det ikke paaførte Statskassen nogen Udgift; men det ærede Medlem anviste ikke nogen, ialtsald ikke nogen praktisk Maade, hvorpaa en Balance kan naas, for hans Forslag om Portoens Redfættelse er ikke gennemførlig. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa, at jeg ikke fandt det rigtigt, at Staten bebyrdes med Udgifter til Post- og Telegrafvæsenet. Jeg anser det meget mere for et ganske rimeligt Forlangende, at de, der haa mest Nytte af Post- og Telegrafvæsenet, og som bruge det i første Grad, betale den Tjeneste, de derved gennem nyde, paa en saadan Maade, at den ikke falder den almindelige Befolkning til Last gennem Bidrag af Statskassen, men mine Forsøgelser i saa Henseende have ikke fundet Tilslutning heri Thinget. Man har bestandig stærket sine Forbringere til Postvæsenets Udvikling. Det er iføet, men Følgerne ere heller ikke udeblevne. Iffor forsøgte jeg ved Telegrafvæsenet,

som det vil erindres, at faae Taxterne forhøiede. Det lykkedes ikke. Jeg havde, da Resultatet af Post- og Telegrafvæsenet ogsaa dengang ikke var tilfredsstillende, undladt at opføre nye Landtelegrafstationer. Det var man heller ikke tilfreds med. Altsaa, mine Forsøg paa at bringe Egenægt ere hidtil bristede, og hvis man fremdeles vil gaa frem som hidtil, forudser jeg, at der sandsynligvis vil blive et større og større Understud for hvert Aar. Jeg har ikke nogen Tro til, at Rigsdagen vil gaa ind paa en Forsøgelse af Brevtagterne, ellers skulde jeg gjerne forsøge det. Det ærede Medlem vilde ogsaa fra sin Side yde Bidrag til en Forsøgelse af Postvæsenets Udgifter, nemlig ved de større Forbringere, han opstillede med Hensyn til en hurtigere Besørgelse af Posten i Aarhus, idet han dog samtidig gav en Anvisning til, at faae Udgifterne erstattede, men den tror jeg ikke er praktisk. Med Hensyn til Udbringelsen af Posten i Aarhus er Forholdet det, at den udbringes Kl. 7 om Morgenen, og hvis den da kommer for sent til Adressaterne, ligger det deri, at der er for faa Postbude. Den Mangel kan altsaa kun afhjælpes ved Antagelsen af flere Postbude med større Bekostning. — Der er gjort adskillige Bemærkninger med Hensyn til meer eller mindre specielle Forhold, som jeg af Hensyn til Linden tror at maatte forbigaa. Jeg har sagt, og gjentager det, at hvad der ved denne Finanslovs Behandling er henledet Opmærksomheden paa, skal ganske vist ikke blive upaaagtet. Jeg vender mig derefter til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 9de Valgfreds (Paulsen.) Han havde det i vore Tider jo meget almindelige Onske, at der maatte blive gjort noget Mere for Fiskeriet. Han formulerede det nærmere derved, at han forlangte, at foruden hvad der hidtil er anvendt til Fiskeriets Fremme, maatte man sørge for at faae Kontoen saa stor, at der kunde være Noget til Afhjælpning af den Træng, som maatte være tilstede hos Fiskere, der ved uheldige Forhold fatte deres Fiskerivebshaber til. Hvis jeg ikke paa alle Punkter har forstaaet det ærede Medlem rigtigt, beklager jeg det, men det ligger da i, at han talte saa sagte, at det var mig umuligt at opfatte Alt, hvad han sagde. Jeg tror imidlertid, at det var Meningen, at man skulde paa Finansloven have et Beløb, hvis Bestemmelse det skulde være at komme de Fiskere tilhjælp, der miste deres Redskaber. Det vilde imidlertid være at give Fiskerne en exceptionel Stilling ligeoverfor alle Landets øvrige Beboere, som jeg ikke tror, disse kunne være tjente med. Jeg interesserer mig ogsaa for Fiskerne, og vi haa jo ogsaa paa dette Omraade saa smaat lidt efter lidt — man maa altsid gaa varsomt tilværts, hvor Salen er om nye Føvetagender — arbeidet os frem, som jeg tror paa en god og nyttig Maade, men at ville stille disse Stats-